

HK 1836

HÍRADÓ

KÖNYVTÁRI

XXXIX. ÉVF. 12. SZÁM 1995. DECEMBER

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
dolgozóinak tájékoztatója

(... és továbbra is) TÁNCOLNI KELL...

A. Híradó szerkesztőségének tervezett interjúszorozata most a kelet-pesti régió tevékenységéről számol be, meginterjúvolva Szecsei Lászlóné kerületi igazgatót. (Szerkesztőség)

P.Á.: - Szerencsés helyzetben van a kérdező és a kérdezett egyaránt, hisz ezt a beszélgetést már több hasonló beszámoló előzte meg; nagyjából körvonalazódtak a kérdések és az erre adható válaszok is. Ennek megfelelően kérdezek Marika, hogy Te mit tartottál a legfontosabbnak a kerületközi munka megszervezésekor?

Sz.L.-né: - Mindenképpen a központi szervezés kialakításával kezdeném a számvetést, hiszen elsősorban szolgáltató intézmény vagyunk, és a korábbi beszámolók is főleg erre a kérdéskörre koncentráltak. A kelet-pesti régióban (a X., XIV., XVI. és XVII. kerület) a könyvtárak minden típusa megtalálható - I-es és II-es besorolásúak, fiókkönyvtárak és kölcsönző helyek - köztük a hálózat egyik legnagyobb egysége is, a kőbányai Szent László téren található "Pataky". Miután - tekintettel ennek a könyvtárnak a nagyságrendjére - itt már eleve egy szervező és feldolgozó csoport működött, célszerűnek látszott a régió központi feldolgozását ide szervezni.

P.Á.: - Mit jelentett ez a gyakorlatban?

Sz.L.-né: - Már az elmúlt év végén összeültünk az egységek vezetőivel és a feldolgozó csoporttal, és megpróbáltuk egyeztetni a "részleteket", abban a reményben, hogy januártól így indíthatjuk a régió szintű szervezést.

P.Á.: - A "részletek egyeztetése" mit takar pontosan?

Sz.L.-né: - Közmegegyezésre törekedve gondoltuk át régió szintű bevételeink felhasználását és újraosztását. Mivel a dokumentumbeszerzésre for-

dítható összeg az egyre emelkedő dokumentumárak miatt relatíve évről évre csökken, nagyon fontosnak látszott a régió könyvtárainak gyűjtőköri ill. funkció szerinti besorolása. Mindezt persze a vezetők megértése és pozitív hozzáállása tette lehetővé...

P.Á.: ... és ez megmutatkozott a keretek "leosztásánál" is?

Sz.L.-né: - Igen, annál is inkább, mivel a leosztott keretösszegekkel az egyes egységek szabadon rendelkeznek. Természetesen a már megbeszélte gyűjtőkörnek megfelelően szervezőmunkát végeznek.

P.Á.: - Hogyan szervezték meg az adminisztrációt?

Sz.L.-né: - A dokumentumokkal kapcsolatos minden adminisztrációt a régió feldolgozó csoportja végzi; a rendelést, ill. a könyvpiacra való tájékoztatót az UK biztosítja, amelyet minden egység részére megrendeltünk. Az igényeket faxon juttatják el a szervező csoporthoz, itt összeadják, egybehangolják a rendeléseket és továbbítják a szállítóhoz. Természetesen a szűkös keretekre való tekintettel a központi szervezés a KEL-LO-n kívül más, jelentős kedvezményt nyújtó szállítókat is megkeres, így biztosítva a ráfordítások optimális kihasználását. Régió szinten dolgozunk fel tehát a dokumentumokat, könyvtáraink kéthetes időszakonként teljes szereléssel kapják az újdonságokat. A régióközpontban közös leltárkönyvet vezetünk, de itt található az egyes egységek leltárkönyve is, a nyilvántartás törzslapjaival együtt. Gyarapítás és kivonás tehát egy kézben van, csak így követhető az állomány felelős alakítása. Az önálló állományfejlesztési feladatok tehát megmaradtak az egyes könyvtáraknál, ugyanakkor az ezzel kapcsolatos munkáktól mentesíti őket a régió feldolgozó csoportja.

P.Á.: -Az állományalakítás mellett jutott-e időtök más szolgáltatások összehangolására is?

Sz.L.-né: -Rákényszerültünk, bár mi az összehangolást más területeken terveztük, de a szolgáltatáscsökkenés a mi régióinkat sem "kímélte". Talán szerencse, hogy a régióin belül több olyan könyvtár van, amelynek fenntartási költségét a kerületi önkormányzat fizeti, sőt olyan is van, ahol a dolgozó munkabérért is a kerület "állja", így kevés egységünkben kényszerültünk a nyitva tartási időt csökkenteni...

P.Á.: -Ezek szerint a kerületi önkormányzatok nem "zárkóztak" el a régiósítás után sem?

Sz.L.-né: -Viszonyunk tulajdonképpen minden önkormányzattal továbbra is jó. Természetesen anyagi helyzetüktől függően eltérő módon és különböző nagyságrendben támogatják könyvtárainkat. A legtöbb segítséget a X. és a XVI. kerülettől kaptuk, de a XIV. és a XVII. kerület is valamilyen formában segíti a kerület könyvtárait.

P.Á.: -A vezetésed alá tartozó könyvtárakat, ill. kollégákat is olyan sikeresen nyerted meg a "közös" ügynek, mint az önkormányzatokat?

Sz.L.-né: - Úgy érzem, a régióközpont megválasztása kiindulópont ebben a kérdéskörben. Az első elképzelésem az volt, hogy egy kis iroda, semmi más. A megvalósulás: itt ülök egy nagy könyvtár közepén, amely régióink legnagyobb egysége is egyben. Így óhatatlanul belekeveredtem a könyvtár belső dolgaiba, ami - láthatóan - megzavarja szokásos működésüket. Ez nem igazán szerencsés. Sok dologban közösködni kell a könyvtárral, mint pl. feldolgozás, adminisztráció stb. Persze ez "kívülről" megtakarításnak tűnhet ám mindenképpen nehezíti az önálló munkát is. A munkatársakat illetően úgy érzem, hogy az elmúlt 10 hónap alatt sikerült megismerni őket -amennyiben egy munkatárs megismerhető- és felmérni kvalitásaikat. A kisebb egységeknél ez azért sem volt probléma, mert azokat a kollégákat, akik ott dolgoznak, már több éve ismerem. A "Pataky" kollégái megismerésében viszont sokat segített, hogy az iroda, ahol dolgozom, pont itt található. Különben szerencsés vagyok a munkatársakat illetően. Nagyon sok segítséget kaptam és kapok folyamatosan a munkám során, és ez - az ismert nehéz döntések meghozatalának időszakában - lényeges és fontos...

P.Á.: -Hogyan sikerült megbírkóznod az "örök problémával", az információáramlás kérdésével?

Sz.L.-né: - Hiszek abban, hogy ha valaki informálódni akar, akkor az tud is. Különben minden hónapban tartunk régióinkban értekezletet, amelyről emlékeztető készül. Az egyes egységek működését befolyásoló írásos "anyagokról" (pl. körlevelek, utasítások stb.) fénymásolat készül, amit megkapnak a könyvtárak. Az aktuális, friss információk faxon - készülék minden egységünk-

ben van - ill. körtelefon formájában eljutnak az érdekeltekhez. Az egyes egységeket érintő fontos dolgokról személyesen is beszélünk. Ami legjobban nyomaszt, az az, hogy kevés idő marad a személyes látogatásokra, lényegében a nagy távolságok miatt.

P.Á.: - Az eddigi tapasztalatok alapján miben látod a "régiósítás" előnyeit?

Sz.L.-né: -Elsősorban a bérgazdálkodásban. Egy nagyobb bértömegből mindig könnyebb gazdálkodni, esetleg kigazdálkodni a kerületek közötti különbségeket. A kollégákat könnyebben lehet kritikus időben átmenetileg helyettesítésre kérni. A központosított adminisztráció, feldolgozás stb. a könyvtári humán munkaerőt szabadította fel. A megtakarítások eszközökkel, anyaggal - régió szinten hatékonyabbak. Például, mindenütt vannak elfekvő, már nem használt, vagy "lefutott dolgok" (eszköz, dokumentum stb.), ami még máshol új, és hasznosítható. Vagy, a szűkös dokumentum beszerzési keret is racionalizáltabban lehet felhasználni, ill. felosztani. Jó példa erre a CD-lemez, amelyhez olyan egységek is hozzájuthatnak, amelyekben eddig nem volt lehetőség kölcsönzésükre.

P.Á.: -Úgy gondolod, hogy ezek az eredmények a jövőben is tarthatóak lesznek? Mennyire befolyásol téged a gazdasági nehézségek motiválta nem túl fényes kilátás a könyvtárak megújulását illetően?

Sz.L.-né: - Én bizakodva nézek a jövőbe. A kollégák eddigi pozitív hozzáállása nagyon sokat segített. Mindig is azt hangoztattam: ha a megfelelő helyeken a megfelelő kollégák vannak, akkor minden sikerülni fog. Eddig nem lehetett okom panaszra, remélem ezután sem lesz.

P.Á.: - Köszönöm a beszélgetést.

CSAK ÜLÖK ÉS OLVASOK

Csak ülök és olvasom kedvenc szakmai lapomat, a német közkönyvtárosok BuB-ját. Egyebek közt az áll benne, hogy a fővárosi könyvtárhálózatot karcsúsítani kell, részben a fenntartás pénzügyi nehézségei miatt, részben a hatékonyabb rendszer kialakítása érdekében. Bonnról van szó; természetesen.

A cikk, amiben ez olvasható, az ezzel kapcsolatos küzdelmek krónikája. A viták 1994 januárjában robbantak ki: ekkor került a városi önkormányzat kulturális bizottsága elé (közel egy éves előkészítő munka után) az a javaslat, amely a gazdasági helyzetre hivatkozva három külterületi könyvtár bezárását helyezi kilátásba (ezek 13-22 ezer kötetes intézmények), továbbá megszüntetné a bibliobuszt. A három könyvtár esetében az is a megszüntetés mellett szóló érv, hogy kihasználtságuk nem kielégítő és évek óta romlik.

A tervezet a nyilvánosság elé került és nagy vihart kavart. A polgárok aláírást gyűjtöttek, a politikusok nyilatkoztak, a helyi lapok cikkeket írtak a terv ellen, amelyet készítői "konszolidációs program"-nak neveztek, de a vitákba már "könyvtárbezárás program" néven vonult be. A vártnál hevesebb tiltakozás részleges visszavonulást eredményezett: a főpolgármester és a kulturális bizottság sietve sajtónyilatkozatot adott ki, amelyben a könyvtárbezárás kérdését elnapolták. A hangsúly a könyvtárosi státuszok megszüntetésére került most (pl. az egyik fiókkönyvtár két munkatársából egy fél státusz maradt volna), s helyettük önkéntes társadalmi munkások munkába állítását javasolták, illetve a katolikus és evangélikus kölcsönkönyvtárak (Bonnban 62 ilyen könyvtár működik) jelentőségét hangsúlyozták.

A sajtónyilatkozat kiadói azzal az érzéssel keltek fel az asztaltól, hogy a probléma elnapolása megnyugtató a felzaklatott kedélyeket. (Nyugalomra pedig szükség volt a nem túl távoli helyhatósági választások miatt is.) Nem így történt. Most már az érintett könyvtárak lendültek át támadásba. Mivel a könyvtárosokat köti a közalkalmazotti fegyelem, nem a közvetlen fellépés útját választották, hanem mindhárom intézmény köré "könyvtártámogató egyesülést" szerveztek. A márciusban induló egyesülések alapításkor 30-50 tagot számláltak, később a tagság létszáma 150-200-ra emelkedett. Az alapszabályok szerint a társadalmi szervezetek célja "a helyi könyvtár támogatása rendezvényekkel, propagandamunkával, a nyilvánosság mozgósításával és anyagiakkal is." Nem kívánnak viszont társadalmi munkásként részt venni a könyvtár gyakorlati munkájában, sőt nyomatékosan elutasítanak minden ilyen kezdeményezést.

A politikai vezetésnek a társadalmi egyesüléseket komolyan illik vennie. A főpolgármester levélben üdvözölte az egyesüléseket (bár hangoztatta, hogy változatlanul szükség van a könyvtárak jobb kihasználtságát megalapozó fejlesztési koncepció kidolgozására).

Miközben a viták zajlottak, közeledett a helyhatósági választás ideje. Az egyik könyvtártámogató egyesülés - korántsem véletlenül - közvetlenül a választás előtt, szeptember végén hívta össze vitafórumra a pártok képviselőit, az önkormányzatot és az érintett polgárokat, hogy nyilatkozzanak: szükségesnek tartják-e a könyvtárat?

Lezajlottak a választások, mi több: kicserélődött a kulturális bizottság többségi csoportja. Ámde a változott összetételű bizottság - miután elmúltak a hatalomrajutás mézeshetei - 1995 márciusában újból elővette a régi bizottsági javaslatot, aktualizálva és új statisztikai adatokkal kiegészítve. És újra síkra szállt a három könyvtárpártoló egyesülés is. Ismét érvelnek a városrészi könyvtárak fontossága mellett. Készítettek egy "információs csomagot", amely a pro és kontra érveket, a viták történetét összegyűjtve tartalmazza az érdeklődő polgárok számára. Az összeütközések hevesége változatlan.

Itt a cikk beszámolója véget ér. Úgy, mint mikor a moziban a zárójelenet előtt elszakad a filmszalag.

Katsányi Sándor

Obberg, Heinrich:Freiwillige - ein Ausweg aus der Finanzkrise? - Fördervereine in Bonn. (Önkéntes társadalmi munkások - kiút a pénzügyi válságból? - Könyvtártámogató egyesülések Bonnban.) In: Buch und Bibliothek, 1995. 4. No. 339-345.p.

AZ ÖSSZEFOGÁS HETE 1995. OKTÓBER 9-15.

Kultúrabarát Önkormányzat - Olvasóbarát könyvtár Kőbányán

A könyvtárak helyzetét a nyilvánosság közép-pontjába emelő országos eseménysorozat célja a gazdasági ellehetetlenülés mellett az volt, hogy újrarendeljük a kultúrához, a könyvekhez való személyes és intézményes kapcsolatainkat.

A kőbányai rendezvény-sorozat kiemelkedett a budapesti események közül abban is, hogy e két célt úgy valósította meg eredményesen, hogy a résztvevők kellemes élményekkel és jó szájízzel távoztak.

Kőbánya nagykönyvtára a Pataky Művelődési Központban lévő X/4. sz. Szabó Ervin Könyvtár, a legnagyobb fővárosunk kerületi könyvtárai között. 1500 négyzetméteren minden lehetséges szolgáltatást igénybe vehet az olvasó: kölcsönözhet könyvet, videót, CD-t, diafilmet, hang- és számítógépes kazettát, grafikákat; van hang- és fénymásolási lehetőség; a gyermekek számára ingyenes foglalkozások, játszóházak, helybeni játékhasználat. Szakrészlegében képzőművészeti könyvgyűjteménye egyedülálló számítógépes feltárással szolgálja az érdeklődőket.

Az „Összefogás” programjában a szolgáltatások sokfélesége megjelent:

- Kiállítások: a Magyar Nemzeti Galéria segítségével az elmúlt évtizedek könyvheti plakátjai láthatók az Artotékában: a gyermekkönyvtárban nagyszerű modellkiállítás örvendeztette meg a látogatókat; az előtérben az olvasók által megrongált könyvek hívták fel a figyelmet a károkozókra; a kölcsönzöben az örökbe fogadott könyvek hívják fel a figyelmet, az akció tovább tart:

„Ha legalább száz forintot adományoz könyvtári célra, egy Ön által kiválasztott könyvbe ragasztott ex librisen szerepel a neve: Ön ajánlja elolvasásra.”

Események:

Október 10. A „gyermekek napja”:

Délelőtt könyv- és írástörténeti vetélkedőt rendeztek, ahol a Park-Kiadó „Az írás” című könyve volt a fődíj; délután könyborítót készítettek klasszikus eljárással (festés, viaszolás), amiből kiállítás rendeztek és a fő díjak a Hasbro-cég által felajánlott fejlesztő játékok voltak.

Október 13. Könyvtár-sátor az Örs vezér téren; itt használt könyvet, lemezt, grafikát és videót árúsítottak a könyvtárosok, közben hangos műsort „sugároztak” a nagy emberek könyvről szóló aforizmáit zenével, és a környező kerület könyvtárainak nyitva tartási rendjével fűszerezve. Innen indult a „városnéző” könyvtári busz, amely sárkányformára volt maszkírozva. Bárkit felvett, aki-

nek útvonala megfelelt, és végigjárta a dél-pesti régió könyvtárait. Az idegenvezető-könyvtáros felhívta a figyelmet a könyvtárak helyzetére, szolgáltatásaira, valamint az útvonal során látható híres épületekre, műemlékekre.

Október 14. Helyszín a Szent László téri könyvtár, otthona a Pataky Művelődési Központ. A „ház” munkatársai, a segédmunkások, a grafikus, a propagandista, a népművelők, az igazgató, mindannyian munkájukkal segítették a kulturált külső megjelenítést, a helyi propagandát, eszközöket kölcsönöztek és ezer módon kifejezték szolidaritásukat a könyvtárral.

A zárónap esemény sorozata egyben az összefogás és irodalom megünneplése volt. Szombat délután a könyvtár nyitott napot rendezett, bárki bejöhett és részt vehetett az ünnepi programban. Bebizonyosodott, hogy az olvasók szeretik könyvtárunkat: szép számmal jöttek, sőt a zenés irodalmi műsort is ők adták elő. A rendezvény és az egész hetes összefogás csúcspontja az volt, mikor György István polgármester úr átadta a X. kerületi Önkormányzat ajándékát: egy modern IBM számítógépet az összes szükséges kellékével együtt. Az ajándék anyagi jelentősége óriási, hiszen a könyvtár önerőből nem lenne képes megvenni. A számítógépet közvetlenül az olvasók szolgálatába állítják: jogi, képzőművészeti, irodalmi tájékoztatást végeznek a segítségével.

Ez az Önkormányzat kultúrabarát: a könyvtárak bezárási hullámával ellentétes irányba mozog: átvállalta Kőbánya „szíves könyvtárának” (Gergely u.) működési költségeit, jövőre új helyiségben megnyitja Újhegyi lakótelepi könyvtárait. Évek óta támogatja a Szent László téri könyvtárat is, hol eszközökkel, hol a beszerzési keret kiegészítésével, hol jelenlétével, ami ezen a záróünnepségen külön jelentőséggel bírt. Lőrincz L. László kiváló történésszel és íróval találkozott az érdeklődők. A két óras vidám és tanulságos beszélgetésen a fiatal és idősebb olvasók között ott ültek a kultúra helyi képviselői: a polgármester úr, a kulturális bizottság elnöke, a BMK igazgatója.

A könyvtárosok csinosan, kedvesen a „háttérből” látták el a házigazda szerepét, búcsúként egy pohár borral és pogácsával kínálva az összes résztvevőt.

Lehet, hogy jövőre megismétlődik az akció? Addig is „Fogadjunk örökbe egy könyvet!”

EZ TÖRTÉNT...(röviden)

A családi könyvtárosok **október 21-én** szakmai kirándulásukon a pápai Jókai Mór Városi Könyvtárat és a Református Tudományos Gyűjtemények Könyvtárát látogatták meg.

A kőbányai könyvtárban (Szent László tér 7-14.) rendezték meg Kis Sándor Lajos festőművész kiállítását, mely **november 3-28-ig** várta az érdeklődőket. A kiállítást Pogány Ö. Gábor művészettörténész nyitotta meg.

November 11-én szombaton 12-16 óráig **KÖNYVZSIBVÁSÁR-t** rendeztek a III. kerületi családi könyvtár előtt. Folyóiratok, könyvek, műsoros videokazetták bolhapiacával egyidőben került sor Warren G. Harris: Audrey Hepburn c. könyvének nyilvános bemutatására és az ünnepélyes könyvörökbefogadásra is. Gyurkovics Tibor a könyvtárban fellelhető műveit fogadta örökbe. Révai Veronika Bulgakov: A Mester és Margaritája mellett Ottlik Géza: Iskola a határon című könyvét, Ablonczy László Tamási Áron: Jégtörő gondolatok és Lengyel Menyhért: Életem című műveket, Tóth Sándor színművész Madách tragédiáját fogadta örökbe.

- Révai Vera és Györi Géza, a Franklin Nyomda ügyvezető igazgatója a III. kerületi „könyvszibin”

Rongyos frankfurti könyvbemutató avagy „Kincs, ami nincs” címmel egynapos kiállítást rendeztek **november 15-én** a központi könyvtárban.

”... egy rövid beszélgetés után megtekintené mindazon könyveket, melyeknél a kereslet és a kínálat aránya 200 a 2-höz. Lehet, hogy a látvány felér egy piackutatással?...” A tapasztalatokról a következő számban olvashatunk.

Az ünnepélyes örökbefogadásokról következő számunkban bővebben beszámolunk.

A fiatal könyvtárosok összejövetelére a hónap első szerdáján került sor. **November 15-én** könyvtárlátogatást tettek a Közép-Európai Egyetem Könyvtárában. Legközelebb **december 13-án** szerdán 9 órakor találkoznak a központi könyvtárban. Terveink szerint ekkor alakulnak szakmai műhelyé, ahová szeretettel várják mindazokat a kollégákat, akik fiatalnak, tettere késznek érzik magukat.

November 22-én a Liszt Ferenc téri könyvtárban találkoztak a gyermekkönyvtárosok.

A műhely hírei: A Gecse Aréna Stúdió (VI. Szondi u. 98/b. fsz. 1. Tel.: 302-3033) szeretettel várja a játékos kedvű, színház iránt érdeklődő gyermekeket és felnőtteket. December 1-én és 15-én ajándékkészítésre kerül sor.

Az Aréna Stúdióval közösen szavaló és prózamondó versenyt szerveznek. A prózamondó versenyre dec. 20-áig lehet jelentkezni a Stúdióban. A szavaló verseny elődöntőt, úgy mint idén, a könyvtárak bonyolítják le. A budapesti döntőre az Aréna Stúdióban kerül sor 1996. május utolsó vasárnapján. A műhely következő összejövedele december 13-án lesz a Liszt Ferenc téren.

Új helyre költözött az újpesti könyvtár!!!

IV., József Attila u. 57-59.

Nyitva tartás: H, K, Cs: 13-19 óra, P: 10-14 óra, Sz: Zárva.

November 20-án indult Rottenbiller utcai könyvtárunkban az egész éven át tartó TÖZSDE játék 4-14 éves gyerekek részére. A játékra minden könyvtári tagot szeretettel várunk.

A KÜSZ (Kezelési és Ügyviteli Szabályzat) november 20-án lépett életbe.

1995. november 27-én a régióvezetők a még magasabb rangú vezetők kíséretében felkeresték a dél-pesti régió hálózati tagkönyvtárait.

Rövidesen a könyvesboltokba kerül A reformkori Buda-Pest című igényes megjelenésű album, amelyet Faragó Éva, a Budapest-gyűjtemény munkatársa állított össze irodalmi városleírásokból valamint korabeli mesterek metszeteiből, kinyomataiból és festményeiből. A forrásként szolgáló múlt századi kiadványokból most néhány megtekinthető a központi könyvtár épületében, a művet és szerzőjét köszöntő kamarakiállításán.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Közkönyvtári Egylete
„Könyvtári görbetükör” címmel
pályázatot hirdet a Közkönyvtárak éve alkalmából.

Várjuk olyan humoros, ironikus, önironikus, netán abszurd írások beküldését - műfaji megkötés nélkül-, amelyek a „visszajáról” mutatják be intézményünket. Célba vehetők a könyvtár szolgáltatásai, működési anomáliái, bizonytalanságai, illúziói stb., s benne a könyvtáros a maga emberi gyarlóságaival.

Magunkat kigúnyoljuk, ha kell ... sőt, ígérjük, azt is elviseljük, ha fejünkre olvassák hibáinkat, hiszen mindkettő a javunkat szolgálja.

Pályázhatnak: könyvtárosok, könyvtárhasználók és könyvtárat nemhasználók, egyszóval bárki, akinek mondanivalója van rólunk.

A pályázat 50 000 Ft összdíjazású; a kiadandó pályadíjak száma és mértéke a beküldött munkák mennyiségének és minőségének függvénye. A legjobb pályaműveket az 1996. évi Vándorgyűlésre kötetben megjelentetjük.

Beküldési határidő: 1996. február 1.

Beküldési cím: Bartos Éva, Budapest 5. Pf. 487 1371

„KAPTÁR”

Rajtunk már csak valamiféle csoda segíthet - szoktuk mondani. Sajnos azt kell mondani, hogy a csodavárás időszaka elmúlt, a nyugdíjba vonulás utáni évek anyagi feltételei EGYÉNI megteremtésének időszaka kezdődött el.

A nyugdíjpénztárak az EGYÉNI öngondoskodás új és hatékony lehetőségét teremtik meg.

A nyugdíjpénztárban mindenki a saját maga számára takarékoskodik.

Ez a takarékoskodás a mai adó- és járulékkerhetet jelentősen csökkenti.

A nyugdíjpénztár közhasznú pénztézet. A befizetések nagy hányada a tagok egyéni számlájára kerül. A befektetéseiből származó hozam is csak a nyugdíjszolgáltatást finanszírozhatja. A járadékfizetésnek több formája is lehetséges.

A pénztár igen szigorú törvényi feltételek között, állami felügyelet alatt gazdálkodhat, speciális tevékenységi rendjét külön törvény szabályozza. Működését a tagság irányítja és ellenőrizheti. Nagy biztonságot és jó hozamokat biztosít, a jól gazdálkodó és olcsón működő pénztár tagjai nyugdíjas korukban is fenntarthatják az aktív korokban megszokott életszínvonalukat. Ehhez kíván aktív segítséget nyújtani a KAPTÁR NYUGDÍJPÉNZTÁR.

A KAPTÁR országos nyugdíjpénztár az első között alakult meg és kapott tevékenységi engedélyt.

A KAPTÁR Nyugdíjpénztár tagja lehet mindenki, aki elfogadja a KAPTÁR alapszabályában rögzítetteket, aki vállalja a tagdíj folyamatos fizetését. A minimális tagdíj a KAPTÁR-ban havi 2000.- Ft, ennél magasabb tagdíjat korlátozás és kötelezettség nélkül akár alkalmanként, akár rendszeresen is lehet fizetni. A nyugdíjhoz közel állóknak mindenképpen érdemes a személyi jövedelemadó csökkentésének lehetőségét maximálisan kihasználni.

Hogy ez mit jelent hétköznapi nyelvre fordítva?

A következőt: A Nyugdíjpénztárba befizetett havi tagdíj (2000.- Ft) után, fizetéskor az adóelőlegből visszakapom a felét (1000.-Ft-ot), míg a Pénztárban vezetett egyéni számlámra 1680.- Ft kerül (a befizetett tagdíj 84%-a). Államilag garantált érték-papírba fektetve a Nyugdíjpénztár 12 hónap után (1 év) 26 209.- Ft-ot ír jóvá a számlámon, a befizetett 12 000.- Ft után. Ez több mint kétszeres gyarapodást jelent. Az egyéni számlán levő összeghez a nyugdíjkor elérésekor juthatok hozzá, kiegészítve vele az állami nyugdíjat. A fentiekből következően a nyugdíjkor elért pénztártag bármikor rendelkezhet az egyéni számláján levő összeggel, így módon érvényesítve annak 50%-os SZJA-kedvezményét a 95 évi adózott jövedelme után.

Hogy mindez hogy működik a gyakorlatban, ehhez kívánok segítséget nyújtani a KAPTÁR Nyugdíjpénztár képviselőjeként. Szeretném, ha nemcsak dúdolnánk a slágerszöveget: NEMCSAK A HÚSZÉVESEKÉ A VILÁG..., hanem valóra is váltanánk azt.

Tóth Béla
50-es korosztály
(OMIKK 138-2300/124-es mellék)

A KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS JOGOSÍTVÁNYAIRÓL

A Közalkalmazotti Tanácsok megalakulásának ez a második ciklusa; nincsenek igazán hagyományai, talán csak az Intézményi Tanács tekinthető elődjének, de annak nem voltak törvény által szabályozott jogai. A szakszervezetek több évtizedes múltra tekintenek vissza, hatás- és jogkörük tisztább, körvonalazottabb. Mindkettő - lényegét tekintve - ugyanazoknak a közalkalmazottaknak az érdekeit védi, ezért tevékenységi területükön nagyon sok az átfedés. Egy dologban különböznek alapvetően: míg a szakszervezet határai végtelenek, addig a KT-nak az intézmény anyagi lehetőségei határt szabnak. Másként fogalmazva: a KT része a vezetésnek, vagy legalábbis annak kellene lennie, a szakszervezet pedig a kontrollja.

Anélkül, hogy bármilyen értelemben minősítenék az előző KT munkáját, azzal a szándékkal szeretnénk működni, hogy jelenlétünk, tevékenységünk az eddigieknél hangsúlyosabban, hatásosabban és publikusabban legyen jelen könyvtárunk életében.

Az előző KT megalakulásakor született „Megállapodásban” nem szerepel minden, amit a Közalkalmazotti Szabályzatnak tartalmaznia kell; ennek kiegészítése tehát egyik fontos feladatunk.

A KT-ot a törvény számtalan jogosítvánnyal ruházza fel; ezek közül sok valószínűleg köztudott, de nem árt megismételni:

- a jóléti célú pénzeszközökkel kapcsolatos egyetértési jogosítvány; (Olyan szabályozásra kell törekedni, amely pontosan rögzíti az érintettek körét, a kiosztható pénzek nagyságát és kritériumait.)

- a KT joga véleményezni a munkáltató gazdálkodásából származó bevételek felhasználási tervezetét;

- véleményezési jogkörébe tartozik a munkáltató belső szabályzata; (SZMSZ, kollektív szerződés, az intézmény ügyrendje.)

- a munkáltatónak kötelessége, hogy a közalkalmazottak nagyobb csoportját érintő intézkedések tervezetét véleményeztesse a KT-val, amelyre a döntést megelőzően kell sort keríteni. A tervezetnek tartalmaznia kell az intézkedés leírását és következményeit, így különösen az érintett közalkalmazottak foglalkoztatására, bér és kereseti viszonyaira, szociális ellátására, munkafeltételeikre, esetleges képzésükre vagy átképzésükre vonatkozó elképzeléseket;

- ugyancsak a KT véleményezési jogkörébe tartozik a munkáltató által készített és a közalkalmazottak korengedményes nyugdíjazására vonatkozó terv. A korengedményes nyugdíj a

létszámleépítéseknel alkalmazható egyik nagyon fontos eszközként értelmezhető;

- a KT joga, hogy véleményezze a közalkalmazottak képzésével összefüggő terveket;

- a törvény a KT számára gyakorlatilag korlátlan információs lehetőségeket biztosít, minden olyan kérdésben tájékoztatást, amely a közalkalmazotti viszonytal kapcsolatos gazdasági, szociális és szakmai érdekeket érint. Az intézmény helyzetéről, a várható eseményekről, az elképzelésekről, tervekről szóló információ elengedhetetlenül szükséges a KT gyakorlati tevékenységéhez. Ez utóbbi talán a legfontosabb.

Mint az előzőkből kiderül, kétféle szóhasználat szerepel a jogosítványok gyakorlásának módjánál; a véleményezési és az egyetértési jog. A Közalkalmazotti Tanácsok elnökeinek tartott 2 napos továbbképzésen, ahol az Érdekvédelmi Tanácsadó Szolgálat munkatársai tartották az előadásokat, az együttdöntési jog fontosságát hangsúlyozták. Együtt dönteni pedig csak úgy lehet, ha a KT képviselője részt vehet a döntések előkészítésében, amikor még mód van a helyzet pontos felismerésére, bizonyos döntések háttérének felderítésére, az előkészítés alatt lévő ügyek megismerésére, esetleges befolyásolásra. Az ezekben való részvételt nem pótolhatja semmilyen utólagos tájékoztató vagy emlékeztető.

Összefoglalva: a KT bizonyos értelemben a kellemetlen munkát vállalja, mert az intézmény vezetése és a munkavállalók között közvetít; esetenként elfogadtat olyan intézkedéseket, amellyel részben vagy egészben maga sem ért egyet. Ez utóbbiból szeretnénk, ha a jövőben minél kevesebb lenne, ezért tartjuk fontosnak, hogy komolyan vegyük egymást, megkaphassuk a lehetőséget, hogy nem eldöntött anyagokat tárgyaljunk meg és véleményezzünk. Magyarán: munkánk ne legyen formális.

Székely Ervinné
a KT elnöke

BESZÉLNI NEHÉZ - HALLGATNI ARANY

- Gyorsjelentés a pokol felé vezető út állapotáról -

Megadatott, hogy sokféle értekezleten részt vehettem. Olyan is volt ezek sorában, ahol úgymond - ... szó bennakad, hang fennakad... De hasonló rosszízű hallgatást (elnézést a képzavarért) sehol sem „hallottam” mint legutóbb, amikor a könyvtár jövő évi komoly feladatainak közös megoldásáról lehetett volna szót ejteni, talán valóban az összefogás jegyében.

Azt hiszem, egy ilyen kevésbé sikerült „tracsparti” a legvadabb optimistákat is lehűtené, elgondolkoztatná. Mi történhetett?

- Ennyire nincs mondanivalója egymásnak, kollegáinak, nagytudású, felelősséggel dolgozó szakembereknek?

- Lehet, hogy az alkalom, az időpont nem volt szerencsés az érdemi eszmecserehez?

- Vagy úgyis mindenki mindennel tisztában van, nincs tisztázatlan szakmai kérdés?

- Esetleg néhányan úgy érezték - nem szól szám, nem fáj fejem. Megjegyzem, frontos nap volt, volt aki eleve erős fejfájással érkezett.

Nem a tartalmatlan szócséplést hiányoltam.

A központi oktatóban ültünk, ami nem politikai küzdőtér, nincs többmilliárdos tét. Igaz, azért közel kétharmad milliárdról mégiscsak szó van.

Csak egy megbeszélés lett volna kissé ellehetetlenült könyvtári munkánk „hogyan tovább...”-járól.

Elképzelhető, hogy tévedtem, amikor naív módon azt hittem, legtöbbünk ugyanazt szeretné: tisztességes munkával, a nehéz körülmények ellenére is megőrizni meglévő szakmai értékeinket.

Nem öncélú stratégia megvédeni meglévő kondícióinkat; látogatóink ezt várják tőlünk. Ha az ő érdekükben sikerülne erőnket a legcélszerűbben hasznosítani, szükség szerint átcsoportosítani, akkor előrehaladhatunk. Remélve azt is, hogy bérünkből meg is tudunk élni.

De hadd térjek vissza inkább ahhoz a bizonyos értekezlethez. Szóval, persze nem volt teljes csend. Volt néhány rövid beszámoló, hozzászólás.

Elhangzott például az is, hogy a pokol felé vezető út a jószándék köveivel van kirakva.

A kiemelés önkényes, de ez az a mondat, ami igazán letört. Bár néhány közhelyet kedvelek és használok, ezt nem!

Talán mert most épp (a pénziánynon kívül) a jószándék hiánya okozhatja gondjaink egy részét. Megértéssel, odafigyeléssel a legkeserűbb helyzet is jobban elviselhető.

Nem feltételezem, hogy bárki azért nem nyilatkozott, mert azt gondolta „- kit érdekel, úgyis...”. Hiszen ez a felfogás, ez az „út” tényleg nem tudni hova vezet.

Addig is hallgatom a csend hangjait, várva, hogy egyszer félszavakból is megértjük egymást.

Bakonyiné Benyovszky Katalin

(A szerző a november 1-jén a Közalkalmazotti Tanács által összehívott megbeszéléseken tapasztalatról írja le véleményét.)

(Szerkesztőség)

NAGYON SZEMÉLYES REFLEXIÓ...

Ide figyelj Pobori!

Itt ülök a láda tetején, volt könyvtáram, könyvtáros társaim, a fél „életem” romjain, koszos kézzel piszkálom a szálkákat a könyökömből - mit akarsz tőlem?! Pária vagyok-e?

Vajh', milyen „spontán” reagálást vársz e számomra roppant fontos, de mást aligha érdeklő kérdésre?

Fásult tompasággal reagáltam Maruszki Jóska írására, ingerült irigységgel Karakó Kati és Kiss Erika optimista reflexióira, s próbáltam örülni (a jóindulat nálam születési hiba) annak, hogy megtalálják, vagy igyekeznek megtalálni helyüket a mai FSZEK hálózatban, szakmai ambícióik vannak... stb., ahogyan azt kell és érdemes!

Irigylem őket, mert én lélekszagató keserűséggel „páriáskodom” már jó ideje.

Egyszerű, bár nem túl taktikus, sőt okos dolog lenne (lásd: esetleges régióvezetői érzékenység) rossz érzéseimet a közelmúlt sokkoló szervezeti változásával magyarázni, „nagyhatalmú főnökségem” (hogyan is fogalmazott Deák Sándor egy értekezleten a középpvezetők beteges hatalmi mániájával és törekvéseivel kapcsolatban?) „összeomlásával”, szakmai önmegvalósításom (?) akadályoztatásával, de igazság szerint elkeseredésem nem ekkortól datálható.

A nyolcvanas évek végén túlzott reményeket fűztem ahhoz a kialakulóban lévő, bár hangnemében akkor is gyakran megkérdőjelezhető beszélgetős-vitatkozásos légkörhöz, amely megítélésem szerint a FSZEK szellemi megújulásához vezethetett volna.

Három éves kiesésem után azonban egy új világba jöttem vissza (úgy a könyvtárat, mint a közéletet tekintve), amelyben már csíráit sem találtam az előbbi kibontakozásnak. Ellenkezőleg!

Én tudom és megértem a fojtogató anyagi helyzet következményeit, soha nem követeltem irreális dolgokat, ezt minden előljárom és munkatársam igazolja. Nem attól vagyok, ha vagyok, pária, mert a pult mögé „kényszerülök”, vagy a ládákat emelgetem, hanem attól a torz szemléletmódtól, ami azzá tesz! Attól, hogy ma már nem érv, tehát nem számít sem a könyvtárosok, sem a könyvtárak, s legújabbán már kimondva is, az olvasók érdeke sem.

Nagyon magányosnak érzem magam mint „Szabóervines”. Úgy látom, hogy széthullik a hálózat, fellazulnak, megszűnnek kapcsolataink, szakmai problémáinkat nincs, vagy alig van módunk megbeszélni, egyeztetni. Nincs hatásunk mindarra, ami történik velünk és a könyvtárral, ahol dolgozunk.

Én biztos vagyok abban, hogy megfelelő problémakezeléssel és a könyvtárosok bevonásával lehetne olyan légkört teremteni, ami termékeny és hasznos, s így a szükséges rossz megoldások közül a számunkra (a pult mögött állókéra) leginkább vállalhatóak valósulnának meg, hogy ne kelljen „le-sütött fejjel” kölcsönözni.

Ehhez a (belátom) sok türelmet igénylő munkához kívánok a felső vezetés számára ambíciót, s annak megerősítését, hogy a hálózat fontos, az olvasók szolgálata fontos, sőt a könyvtáros közérzete is fontos.

BUÉK

U.i.: Jól „bepáriásodtam”! - Minek is örült Kiss Kati az „Összefogásos” szombati Zsibin? Ha jól értem a kollégáknak... „akik kihozták a könyvtárat a térre..., mindenkihez volt egy kedves szavuk, segítettek... ajánlottak. Ilyen lehetett régen a „Szabóervin. Összetartó....csapat.”

Lehetséges, hogy mindez csak nosztalgia, egy soha vissza nem térő, családiasabb munkahely utáni vágyakozás, talán csak öregszem, s egyre homályosuló (lelki) szemeim kezdik bearanyozni a múltat, nem tudom.

Van egy álmom: ha elkészül az új könyvtár, ha nem borul el addig az elmém, ha nem kapok infarktust, vagy idegösszeroppanást, s nem megy el a kedvem az élettől is, munkatársaimmal rendezünk egy „Szabóervin” bált a szakmai megnyitó helyett.

Mondd, Pobori? Szerinted tudnánk még jól érezni magunkat együtt?

Szeretettel:

Vargáné Vida Emilia

SAKSZERVEZET

Részletek egy hosszúra nyúlt beszélgetésből...

A FSZEK SZB-tagjai meghökkentő levelet kaptak Maruszkai József szakszervezeti titkártól. A levélből kitűnik, hogy a KKDSZ által szervezett megmozdulásokkal, ill. a sztrájkjal nem igazán ért egyet, sőt a FSZEK előtt álló változások irányát sem úgy értékeli, mint azt a tagság munkahelyét védő SZB titkárnak illenék. A Kossuth téren mégis ott volt. Ez a kettősség, ill. a személyében lakozó ellentmondás, feltétlenül magyarázatot követel. Beszéletésünk meglehetősen „vehemensre” sikerült, és bevallom, nem igazán tudtam szóhoz jutni; ez feltétlenül a kérdező hibája. Hiszen Jóska már arra a kérdésre is válaszolt, amit éppen csak fogalmaztam magamban. Így hát úgy gondoltam, hogy megkísérlem a legteljesebb hűséggel lefűni a beszélgetést, elsősorban a válaszokat idézve.

M.J.: - Válasszuk ketté a dolgot, ez nekem nagyon fontos. Mint SZB titkárnak. A szakszervezet érdekvédelmi szervezet, szakmai ügyekben nem kompetens. Nemcsak nálunk a könyvtárban, hanem országsszerte, objektív okok miatt szerepvárral küszködik. Egyrészt azért, mert nincs más olyan érdekvédelmi szervezet, amelynek jogosítványa

lenne szakmai érdekeket védeni. Másrészt azért, mert 30-35 év volt az előtörténetében, amelyben kizárólag szakmai és érdekvédelmi tevékenységet látott el. Ez két objektív ok. A harmadik, amelyik itt a FSZEK-nél nagyon zavaró, de általános, állandó: akármiről van szó, akár egyértelmű munkavállalói érdekről, akár másról, hol a szakmai vezetés, hol pedig a szakmai közeg fogja rá, hogy ez szakmai kérdés. A szakszervezeteket így behajszolják abba az utcába, hogy szakmai kérdésekhez is hozzászóljanak. Most, hogy így beszélgetünk, sem tudok éppen ezért „tisztá” lenni, hiszen nálunk nem egyértelmű érdekvédelmi kérdéseket tesznek fel sem a vezetők, sem pedig az itt dolgozók; a kérdést mindig úgy teszik fel, hogy szakmai vonzata is van.

A dolog érdemi részét tekintve mégis azzal kezdem, hogy miért voltam én a Kossuth téren? Én kizárólag a 25%-os béremelés miatt mentem el, emiatt is „tudathasadásos” állapotban vagyok. Két-három éve az SZB-munkámat is „tudathasadásosan” végzem, tekintve, hogy nem értek egyet a demonstráció további céljaival. Pl.: egyetértek a foglalkoztatás biztonságával, de nem értek egyet

minden létszám megtartásával. Nem értek egyet azzal, hogy az SZB kompetenciája, hogy megfogalmazza a fenntartó gazda helyett egy intézmény „milyenségét”. A KKDSZ-szel tehát nem értek egyet ezekben a kérdésekben. Én a dolgozók bérének szintentartását támogatom. Ha ez együtt jár egy intézményi karcsúsítással, és bizonyos létszámelvonással, akkor a szakszervezeteknek igenis végig kell gondolniuk, hogy mennyire partnerek egy ilyen lépésben. Hogyan lehet az elbocsátásokat humánusan végrehajtani a kjt. értelmében, hogyan lehet úgy lebonyolítani, hogy mindenki jól járjon? Ne azon kelljen töprengenem tehát, hogy az „óriáscsecsemő” megmaradjon. Itt kezdődik az, amiért vádolni fognak: szakmai kérdésekhez is hozzászólók.

A tisztánlátáshoz pörgessünk vissza másfél évtizedet a FSZEK történetében. Hálózatunk kb. ez idő óta „ellátatlan”. A '80-as évek végéig a FSZEK - lényegében - önmagát „kiherélve”, két lépcsőben létszámleépítést hajtott végre, fölélve a bér területén tartalékainak zömét. Ez folytatódott a '90-es évek elején is. Most már nem létszámleépítéssel, hanem a bérmegetakarítás dologi átcsoportosításával. A létszám mára olyan kicsi lett, hogy éppen, hogy „csak vagyunk”. Ma már arra sincsen pénzünk, hogy megmaradt dolgozóinkat kellően honoráljuk. A megtakarítások zöme a mai napig bezárólag dologira „megy át”. Elég csak elolvasni a november 15-ei Magyar Nemzetben megjelent cikket, amelyben Deák Sándor gazdasági igazgató úr nyilatkozata alapján írják: „... a villanyszámlát jelenleg a béralapból fizetik, mivel a dologi költségvetésük év végére 27 millió forintos hiányt jelez.” Három éve lényegében bérfejlesztés nem volt, mert azokat a 6-8%-okat csupán bércorrekciónak tarthatjuk, de nem bérfejlesztésnek, ami a reálbér növekedésre hivatott. A lényeg: a FSZEK-nek látenszen, de már egy-két év óta manifesztan is, azzal kell szembesülnie, hogy ekkora (és ilyen szerkezetű) költségvetéssel, ilyen nagyságrendű hálózat nem finanszírozható! Meggyőződésem szerint most már alternatívánk sincs. Mert az irreális, hogy a fenntartó gazda 150 millió forintot ad azért, hogy a FSZEK a jelenlegi körülmények között üzemeljen tovább. Ezen kívül csak egy lehetőség marad: 25-30 könyvtári egység azonnali bezárása. Ezek dologi vonzata akkora lenne, hogy fedezné a hiányokat, és megállítunk egy romló folyamatot, ha már visszafordítani nem is tudjuk azt. Hangsúlyozom, arra lenne szükség, hogy bérre csoportosítsunk át dologiból, hogy az itt dolgozók illetménye szinten maradjon. Így - érzésem szerint - jövőre a FSZEK, függetlenül attól, hogy a kormány milyen döntést hoz, kb. 20%-os bérfejlesztést tudna megvalósítani. Visszakanyarodva a szakmai kérdésekre, a FSZEK-ben 15 éve két tendencia érvényesül:

az „ellátatlanság”, a rossz költségvetés, a kondíciók hiánya miatt. Az egyik: „aki időt nyer, életet nyer”. Tehát kivárára játszunk. Ez a kivárá már látható, hogy hova vezet. A másik: „sokkterápiát” kell alkalmazni, „tabularázát” csinálni, és azt mondani, hogy mi a szakmai meggyőződésünk szerint, ezekkel a kondíciókkal, ilyen hálózat működtethető. Én ebben bigottul hiszek. Mert nem az üzemelőnek kell megmondania, hogy mire van szüksége az üzemeltetőnek, hanem a fővárosnak, a fenntartó gazdának ki kellene már mondania végre, hogy ennyi pénzért ilyen és ilyen hálózatot akar. Ennek hiányában csak egy út marad: le kell csökkenteni az egységek számát, ki kell vonulni ezekből a helyiségekből, és eladni azokat.

Nehéz beszélni az ún. „Kényszerintézkedésekről”, és ebben a KKDSZ szerepéről. A FSZEK megengedő jelleggel vitte ezen intézkedéseinek alternatíváit a Kulturális Bizottság elé, és nem - úgy gondolom - mint racionális megoldást. (Ld. Kényszerintézkedések ... címmel a KH 1995. május-júniusi sz. A szerk.) Ezek után az az érzésem, nem lehet a Kulturális Bizottságra hivatkozni, mert meggyőződésem szerint úgy döntött, ahogyan „tálaták” neki.

Szeretném tisztázni, hogy SZB titkár is vagyok, és ebben az értelemben kettős személyiségem van. Mert magával a KKDSZ elnökséggel, személy szerint Vadász Jánossal, 70%-ban nem értek egyet. Nevezetesen: nem a szakszervezet feladata, hogy intézményi hálózatokat megvédjen. Ugyanakkor a szememben az demagógia, hogy a dolgozókat meg kell védeni. Kik azok a dolgozók? A FSZEK szakszervezeti többsége azzal érvel, hogy nem szabad elbocsátani senkit, egyetlen embert sem tarthatunk feleslegesnek. A szakszervezetnek inkább azt kellene megvizsgálnia, hogy mind a 600 dolgozót védenie kell-e? Amúgy igaz, megadom magam, amikor azt mondom, hogy a szakszervezet feladata az, hogy körmeszakadtáig védje a tagjait. Akkor nekem nem szabadna SZB titkárnak lenni, azonnal le kellene váltani, mert az a titkári meggyőződésem, hogy létszámcsökkentéssel és bezárásokkal olyan hatékony hálózatot kell működtetni, ahol a kvalifikált munkaerőt méltán megfizetik. Minden más megoldás elnyomorodáshoz vezet, és az elbocsátás tényét akkor sem kerülhetjük meg. Ezt ez az év fényesen bizonyította. Mára 20-25 könyvtárunk olyan mélyre süllyedt szolgáltatásaiban (nem megy ki új könyv május óta; nincs folyóirat; nincs kvalifikált könyvtáros), hogy egy év múlva már nem fogjuk üzemeltetni. Súlyosabb gond, hogy nagyobb egységeink is pusztulnak, bár állományuk nagysága miatt még nem „látványosan”. Hiába hivatkozunk (hivatkoznak) a közkönyvtári évre, én egyszerűen félek tőle. Mert ismét azt látom, hogy az ésszerű karcsúsításnak most a politikai demagó-

gia lesz majd a kerékkötője (...pont a közkönyvtári évben karcsúsítunk?)

Az ördögi ebben az országban, hogy mindenki mindent tud, mindenki egyetért, és mégis mást akar. Tudjuk, hogy a kjt. elhibázott volt csakúgy, mint a különböző fizetési osztályok bevezetése. A „kiharcolt győzelem” ellenére látszott, hogy a törvény módosításra szorul; a szakszervezetek mégsem „bértömegharcot” folytattak; megmaradtak a 8500,- Ft kiharcolásánál. Őszintén beszélnek: nálunk is lenne legalább 10-15 ember, akitől megválthatnánk úgy, hogy senkit nem kell elbocsátani, és a könyvtárak nem kerülne egy fillérjébe sem. Mikor ezt felvettem - antihumanizmussal vádoltak. Tudtommal a pénzügyminisztérium 1996-ra szóló előterjesztése - többek között - 9 milliárd Ft-ot különít el az elbocsátások és végkielégítések fedezetére. A FSZEK is részesülhet ebből, ha bejelenti igényét 1996. március elsejéig. Én így például kapnék 11 hónap végkielégítést és - a felmondási idővel - ez már eléri a nyugdíjba vonulásom időpontját. Így két ember bérét nyernék meg. Rajtam kívül még lenne pár ember, aki - bár biztos nem lelkesedne - szolidaritásból beleegyezne ebbe, mert a FSZEK-nek fontos, és számára is méltányos ez a megoldás. Meggyőződésem, hogy van még lojalitás, még a dolgozók között is. Alig fél éve, hogy egy bizalmi azt javasolta, hogy nem kérek egy fillért sem, csak senkit ne bocsássonak el...

Titkári levelemre sokan reagáltak. Nagyon kevesen értettek velem egyet. Itt szeretném elmondani, hogy elnézést kérek mindenkitől, akit páriának neveztem. Én egyedül vállalom, hogy mindezek hatására csak én dolgozom a hálózatban páriaként. A többiek mind túlfizetett könyvtárosok...

Leírtam az SZB-nek őszintén a véleményem, és jeleztem, hogy kezdeményezem a leváltásomat is. Azért vagyok vehemens, mert meggyőződésem, hogy a jelenlegi FSZEK-nél egy lényegesen kisebb, de szakembereit tekintve kvalifikáltabb hálózatra lenne szükség. Amíg ezt az itt dolgozók többsége nem érti meg, nem fogadja el, addig a süllyedés tovább tart. Mert a fenyegetettség jelen van. Ezt nem a KKDSZ helyi titkára, nem a FSZEK vezetői idézik elő, ez benne van Magyarország jelenlegi gazdasági helyzetében, és abban a karcsúsított intézményrendszerben, amit ez a kormányzat meg fog valósítani. Én valóban kész vagyok lemondani, mint SZB titkár. De kérdezem, hogy szakszervezeti feladat-e áztatni 20-24 éves fiatalokat (akiknek netto keresete kevesebb a munkanélküli segéllyel); vagy szembesíteni inkább őket az elbocsátás tényével, hogy időben átnyergelhessenek máshová, ahelyett, hogy a biztonságos munkahely képzetét keltjük föl bennük. Személyesen és írásban is jeleztem már, hogy a KKDSZ-nek irányvonalat kell váltania. Vadász János napi 16 órában

güzü módjára, több kevesebb sikerrel vívja harcát, majd lejjebb, a passzív középréteg várja a csodát... Pedig erőteljesebb munkavállalói érdeket kellene képviselnie, mert csak valóságos alkukkal lehet eredményeket elérni a fenntartóknál. Könyvtárunkat nem valami ördögien okos gazdaságpolitika, valami rafinált-rugalmas szakmai vezetés, hanem egy minden pluszt vállaló középgerintúra jutatta addig, hogy még mindig működik...

Maruszki József beszélgetőpartnere
Kovács Györgyi volt.

SZEMÉLYI HÍREK

Nyugdíjba vonult Gonda Miklósné könyvtáros (II. ker.).

Születés:

Körmendiné Jakub Ágnesnek (XVIII. ker.)
Viktória nevű gyermeke született.

A szülőknek és az újszülöttnak jó egészséget kívánunk!

MEGKÉRDEZTÜK

Zorkóczy Antóniát, a munkaügyi osztály vezetőjét, hogy...

- 1996-ban is számíthatunk-e közhasznú munkatársak foglalkoztatására?

A Munkaügyi Központtal történt egyeztetés után úgy tűnik, hogy igen, de megváltozott feltételekkel; február elsejével köthetünk szerződést azokkal a munkanélküliekkel, akiket a könyvtári szolgálat valamilyen szintjén, ill. kiegészítőként alkalmazhatunk. Ezért kérem a régióvezetőket, hogy írják le, és juttassák el hozzám, hogy 1996-ban hány fő közhasznú munkatársat kívánnak foglalkoztatni, óraszám és munkakör megjelölésével.

- Mi lesz azokkal a közhasznú munkatársakkal, akik már 1 éve nálunk dolgoznak, és akiket az újabb szabályozás értelmében e terminus lejárta után tovább már nem foglalkoztathatunk?

Akinek január végén megszűnik a munkaszerződése, február 1-jén rögtön jelentkezniük kell az illetékes munkaügyi hivatalnál, hiszen februártól - ha egyéb feltételekkel különben rendelkeznek (pl. egyéves munkaviszony), munkanélküli járadékra jogosultak.

- Jár-e közhasznú munkatársnak a 13. havi fizetés?

Igen. Az intézet dolgozóival egyidőben fogják megkapni mindazok, akik legalább hat hónapi közalkalmazotti munkaviszonnyal rendelkeznek. A kifizetés természetesen időarányosan történik. Kérem, hogy minden vezető időben beszélje meg közhasznú dolgozójával, hogy a fentiek értelmében hogyan alakul munkaviszonya 1996. februárjától.

Aki kérdezett: Pobori Ágnes

In memoriam

SZOLNOKY PÁL

1995

„NEM LEHETNE VÉGRE A LÉNYEGRŐL BESZÉLNI, GYEREKEK?...”

Hát igen. A LÉNYEG!! Csakhogy sűrűn változó világunkban éppen erre a legnehezebb rátapintani. Mert nem biztos, hogy amit ma annak tartunk, holnap is megállja a helyét. De az útkereső, helyét a világban és a társadalomban meghatározni kívánó kutató elme nem nyughat addig, míg számára elfogadható választ - válaszokat nem talál. Az út egy szociális érzékenységgel megáldott ember esetében mindhalálíg tart.

Kollégánk a nyughatatlan, kereső-kutató egyéniség klasszikus példája volt. A haladásban, a társadalmi igazság kiteljesedésében hívők közé tartozott. Nyugalmát, kitartását több kisebb-nagyobb kudarc sem tudta megtörni, derűjét, humorát, optimizmusát igazán megtépzni. Újra és újra keresett más és más utakat, de egyéniségét, emberségét, szolgálatkészségét a csalódások sem tudták befolyásolni.

Ő - Ő volt és maradt mindnyájunk emlékezetében.

Szinte nincs a Szabó Ervin Könyvtárnak olyan egysége, amelynek létrehozásánál, kivitelezésénél ne működött volna közre. Élete végéig hűségesen kitartó társát is könyvtárunkban találta meg.

Ahogy -ha elkalandoztunk - minden értekezleten szelíden mosolyogva, makacsul ismételte: „Beszéljünk végre a lényegről gyerekek!...”

Igen, a lényegről. Nincs olyan dolgozója - volt dolgozója - a könyvtárnak, akinek ne fűződne hozzá felejthetetlen, személyes emlékei.

In memoriam - mindnyájunk szívében élsz!!!

Dr. Révy Eszter

Pobori Ágnes felelős szerkesztő
Gujgiczer Imréné, Havas Katalin,
Hucskóné Kovács Mária, Kapuvári Zsuzsa
Szatmári Istvánné, Szecsei Lászlóné
Vargáné Vida Emilia

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

Megjelenik havonta
Ára: 10.-Ft
Előfizetési díj egy évre 120.-Ft
Készült a FSZEK sokszorosítójában
Táskaszám: 95/290
Eng. szám: III/UHB/30/1981
ISSN 0139-1917